

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

PIK LIV. Ч. 148. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, середа, 31-го ЛІПНЯ 1946.

No. 148. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, July 31, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ

АНІЦЬОМ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA

FIVE CENTS ELSEWHERE

АРМІЯ ВТРАТИЛА БІЛІОНИ ПРИ КОНТРАКТАХ

Вчасі конгресових доходжень над надужиттями при заключуванні воєнних контрактів зайвив Генеральний Контрольор Злучених Держав Линдсі С. Ворен, що конгрес самий є відповідальний за надужиття при заключуванні контрактів вчасі війни, бо не зважав на точне дотримання правил і засад, яких треба придержуватися в таких справах. Він також виказав, що при касуванні контрактів, коли кінчалася війна, витрачено при заключуванні угоди з підприємцями 65 біліонів доларів, щоб лише їх заспокоїти. Після такого відкликання контрактів замкнено книжки і це вважалося за викінчення справ. Ці відкриття спонукали конгресмена Алвина Ф. Вайкеда з Огайо поставити внесок для переведення доходжень над Морською Комісією і Адміністрацією Воєнних Достав. Це потрібне тому, що на яв виходять вісти про недбалу поведінку офіційрів армії при заключуванні контрактів і при відбиранні достав. Між доставцями й офіційрами слідне було братання, а це впливало на неточне придержування умов контрактів збоку доставців. — У справу надужиття вмішався чинний президент Труман і доручив сенатській слідчій комісії, щоб вона провірила федеральні рекорди про плачення податків та про інші законні обовязки доставців.

ОБЕДНАНІ ДЕРЖАВИ ВИБРАЛИ 15 ЗАГОРОД ДЛЯ ПРИМІЩЕННЯ ОСІДКУ.

Комісія для вишукування приміщення Організації Об'єднаних Держав провірила різні загорода й інші маєтки, положені в повітах Вестчестер, на північ від міста Нью Йорку і в повіті Форд, в стейті Конетикат і вибрала 15 найбільше пригожих на побудування відповідних будинок для осідку ООН. Ці маєтки поклясифіковано відповідно до якості і величини і надано їм числа. Деякі посілости обіймають по дві квадратні милі, інші по десять, ще інші по двадцять квадратних миль, а одна аж сорок. На окремо зладжений мапі ч. 1 і 2 положені в місцевості Гарисон, в повіті Вестчестер на границі стейту Нью Йорк біля Конетикат. Число 15 положене у місцевості Пікскіл, недалеко ріки Гудсон, у стейті Нью Йорк.

СУД РОЗВ'ЯЗАВ ВІДДІЛ КУ-КЛАКС-КЛЕНА.

Найвищий Суд південної частини стейту Нью Йорк розв'язав відділ Ку-Клак-Клена, який організував „лицарів і жінок“ в повітах Вестчестер і Несо і відобрав йому чартер. Членська ліста виказує 1,100 членів. Цю лісту й маєток Клена забрало Федеральне Бюро Інвестицій.

ДЛЯ ВІДКРИТТЯ НАФТИ ПРИ ПОМОЧИ РАДАРУ НА ДНІ МОРЯ.

Стандарт Ойл Компані з Нью Джерзі, при співпраці залежної від неї компанії на островах Багама близько Центральної Америки, вислала до місцевості Несо корабель з приладами для відкриття покладів нафти на дні моря в тамошній околиці. Море коло пристані Несо є глибоке на 20 стіп. Околиця, яку мають прослідити при помочи нурців, займає простір 2,000 квадратних миль. Винайдено вже відповідні прилади, якими можна випомпувати нафту з морського дна.

БЮРО КОНТРОЛІ ЗА ПІДВИШКУ ЦІН СОРОЧОК.

Бюро Адміністрації Цін згодилося признати підвишку на цінах мужеських сорочок на 11% у дрібній продажі. Для порівняння сказано, що сорочка, за яку тепер платять \$2.50, буде від тепер коштувати \$2.80. Підвишка цін, на погляд урядовців, причиниться до збільшення продукції, а через те впадуть високі ціни, які заведено в дрібній торгівлі вчасі, коли не було закона про контролю цін.

ГУБЕРНАТОР ДЖОРДЖІ ОБІЦЬОУ МЕНШЕ ЛІНЧІВ ДЛЯ НІГРІВ.

Бенген Талмадж, який обіймає уряд губернатора в Джорджії в січні 1947 року, заявив, що, коли він обійме уряд, то постарается, щоб число лінчів над ніграми впало до мінімуму. Він був назначений кандидатом на уряд губернатора при виборах в положенні липня, але, що в цій стейті нема другої партії, яка могла би вибрати свого кандидата, він уже вважається губернатором. Він натаврував недавнє замордування чотирьох нігрів незнаною вагагою і приписав винув не владі, а громадянам, які не хочуть погодитися з існуючими законами і пробують створити свій власний закон.

ЗАТОНУВ КОРАБЕЛЬ НАГАТО КОЛО БІКІНІ.

Японський корабель Нагато, який був приміщений у дальшій віддалі вчасі вибуху другої атомової бомби коло острова Бікіні, зазнав такого ушкодження вчасі вибуху, що затонув п'ять днів після вибуху. Є це третій головний корабель, який пішов на дно внаслідок вибуху.

Голова Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету в Женеві

Пресовий Референт Українського Допомогового Комітету у Швейцарії повідомляє:

Дня 18. липня прибув до Женеви з Риму Голова З. У. А. Д. Комітету, д-р В. Галан, на радість тутешніх нечислених українців, що нетерпеливо чекали на нього. По короткій нараді з членами Українського Допомогового Комітету у Швейцарії відбув він негайно першу конференцію з дотичним референтом Міжнародного Комітету Червоного Хреста, який поставився дуже прихильно до доомогової акції на користь українських втікачів і прирік вислати негайно все, що було для них закуплено в Женеві коштом З. У. А. Д. Комітету, до Австрії. В дальших конференціях було устійнено головні напрямні майбутньої співчинності цього Комітету з МКЧХ в справі дальшої доомогої нашим втікачам. Одночасно було переведено фінансові операції потрібні для урухомлення доомогої.

Дуже приязні відносини устійнив д-р В. Галан з головою Швейцарського Комітету для доомогої українцям, полковником резерву, колишнім членом державної Ради і керманічем різних жіневських організацій, Шарлем Бріке, батьком редактора Пера Бріке, який свого часу боронив мужньо українську визвольну справу в „Журналь де Женеве“. Генеральний Вікар, Петіт, заступник Нунція в Женеві, прийняв д-ра В. Галана тим прихильніше, що цей кілька днів раніше був прийнятий на приватній авіаційній лінії в Римі.

Д-р В. Галан відбув також наради з керманічами тутешньої Екуменічної Ради Церков, пастором Анрію і пастором д-ром Фройденбергом. Ця поважна організація ставиться дуже прихильно до справи опіки над українськими втікачами, а зокрема братиме участь в перевезенні й українських втікачів до нових країн та їх приміщенні там.

ЛИТОВСЬКІ АМЕРИКАНЦІ ВИСЛАЛИ ПРОТЕСТ ДО ПАРИЖА.

Литовсько-Американська Рада, яка має своє бюро в Нью Йорку, а яка об'єднує мільон американців литовського роду, вислала на руки Джеймса Ф. Бирнса, голови американської делегації на мирову конференцію, телеграфічний протест проти цього, що між членами советської делегації, поміщено представників Балтійських держав, а саме Литви, Лотви, Естонії. Такий крок виказує, як згадується в телеграмі, що Москва хоче заскочити мирову конференцію готовим фактом і приневолити делегатів на конференцію признати за правне загарбання цих держав Советами. Щоб не допустити до цього, Литовсько-Американська Рада прохає американську делегацію ще раз ствердити, що Балтійські держави це незалежні країни.

Допомога УНРРА Україні та Білорусі

З годової кватири УНРРА повідомляють, що генеральний директор УНРРА, Ф. Г. Ля Гарраді встановив на місяць червня загальну доомогу Українській та Білоруській советським республікам 66,700 тон, з чого Україна дістане 42,900 і Білорусь 13,800 тон. В місяць травні загальна доомога Україні виносилася 199,758 тон а Білорусі 84,483. З поодиноких товарів Україна одержала від УНРРА в місяці травні: харчових продуктів — 153,913 тон, одягу, текстильних товарів та взуття — 8,559 т., медикаментів — 66 т., товарів для відбудови сільського господарства — 25,477 т., а для відбудови промисловості — 11,743 т. Місія УНРРА в Білорусі надіслала теж звіт про розподіл доомогої та оцінку загального стану сільського господарства в Білорусі.

НАПАД НА АМЕРИКАНСЬКУ ВАЛКУ В КИТАЮ.

З Пейпінгу повідомляють, що кілька соток озброєних китайців і одягнених в синій уніформі, „подібні до тих, що їх носять комуністичні війська“ напали на валку американських моряків, які подорожували з Тієнтсін до Пейпінгу. І убили чотирьох моряків, в тому двох старшин а 17 зранили. Американська валка, яка складалася з 25 возів та одного озброєного кулеметом „джіп“, виїхала з Тієнтсіну рано 29. липня і на неї напала озброєна банда китайців та намагалася засипати її ручними гранатами. Відперті назад в збіжжіві поля, китайці почали обстріл з кулеметів.

АНГЛІЯ ПРИЙНЯЛА АМЕРИКАНСЬКИЙ ПЛАН ЩОДО НІМЕЧЧИНИ.

З Лондону повідомляють, що уряд Великої Британії прийняв в принципі американську пропозицію щодо тісної господарської співпраці в американській та британській зонах Німеччини. Повідомляючи про це в парламенті, державний секретар Філіпп Ноель-Бейкер заявив, що це рішення Великої Британії „не є звернене проти нікого“, додаючи, що Велика Британія взагалі протиставляється поділові Німеччини і Європи на два блоки.

АНГЛІЙСЬКА ПРЕСА ДОМАГАЄТЬСЯ ЗАХІДНОГО БЛОКУ.

Британський уряд відкинув домагання частини англійської преси, щоб Англія перенесла ініціативу і провела утворенні Західного блоку, який протиставився б советській політиці за „залізною занавісою“ в Східній Європі. Лорд — чанселор Джовіт заявив в Палаті лордів, що британський уряд радо привітає союз з Францією, але він не буде звернений чи загрозовий для інших. Він теж заявив, що Англія піддержить Францію щодо влучення Сарщини у французьку екномічну систему. Консервативні кола англійського парламенту обстоюють створення західного блоку для рівноваги зі східним советським. Вайкавент Елібенк заявив: Росія грає покера досить довго; час відкрити її фальшиву гру та глядіти за нашими власними інтересами, доки ще всі разом гри не програли.

НАВЧАННЯ ВОЯКІВ З ВОЗА. — Як наша армія розумію ідею малих шкільних будинків з червоної цегли, пізнати з цього образка. Оце шкільний віз обіздат провінції й міста Японії, щоб дати спробогу американським войкам продовжати шкільну науку. У такий спосіб розв'язують шкільні підручники й інші засоби для навчання до наукових курсів у 450 місцевостях. Віз, зображений нагорі, це бібліотечне вантажне авто, запарковане перед квартирою Першої Кавалерійської Дивізії в Токіо.

ЗА РІВНІ ПРАВА ДЛЯ ВСІХ НАРОДІВ

Мирова конференція 21 держав у Парижі почалась в понеділок кілька хвилин по 4-тій годині після полудня. Її відкрив в Люксембургському Палаці президент і прем'єр Франції Жорж Бідо короткою промовою, в якій згадав, що продовж останніх 30 років Франція вже вдруге є осідком конференції переможців, які після жахливої війни намагаються встановити мир. Він з вдовільям ствердив, що дві великі держави, Америка і Росія, які після першої світової війни не брали участі в організації мира, сьогодні є привні разом з іншими народами. Президент Бідо згадав про критику, яку підноситься до теперішньої конференції та виправдував її труднощами, на які вона натрапляла. Бідо говорив по французьки і заки його промову перекладали на дві другі офіційні мови конференції — англійську і російську — він намарно ждав на оплески. Опісля на пропозицію американського секретара стейту, Джеймса Бирнса, вибрано Жоржа Бідо тимчасовим предсідником конференції. Секретаря Об'єднаних Держав, Тригву Лі, запрошено бути спеціальним спостерігачем конференції. На пропозицію Бідо вибрано креденційний комітет, в склад якого входять представники Австралії, Білорусі, Бразилії, Китаю, Етіопії, Голандії та Чехословаччини. Комітет мав відбутися засідання перед черговими нарадами, які визначено на 4 годину після полудня дня 30 б. м., а одною зі справ, які він має вирішити, є теж внесок советського міністра Молотова, щоб до советської делегації включити теж міністрів закордонних справ трьох Балтійських советських республік. Після того промовляв міністер закордонних справ Австралії, д-р Іварт, домагаючися рівних прав для всіх народів. Він заявив, що хоча армії малих держав підчас війни були менші, то їхні жертви і зусилля були пропорційно такі самі, як і жертви великих держав. Він домагався вирівнювання справ більшістю голосів і скасування спеціальних привілеїв великих держав. Американські кореспонденти подають, що після поодиноких промов в першому дні нарад мирової конференції не було оплесків, начеб кожний з делегатів вагався почати перший бити в долоні.

ПРОГРАМА МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ НА 30. ЛІПНЯ.

На другий день нарад мирової конференції встановлено таку програму: В год. 10-тій перед пол. — засідання комітету правил і процедури: в год. 3-тій після пол. — засідання креденційного комітету; в год. 4-тій після пол. — пленарна сісія конференції.

ЮГОСЛАВСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ В СПРАВІ ТРІЕСТУ.

З Парижа повідомляють, що югославська делегація підготовляється атакувати план створення з Трієсту автономної території, як ця справа прийде на порядок дня. Подібні наміри має теж італійська делегація, хоча Італія, як бувший воєнний противник, не матиме до цього такої нагоди, як Югославія.

МАЛА НАДІЯ НА МИР.

Ватиканський офіційний орган „Осерваторе Романо“ з нагоди відкриття мирової конференції висловлює малу надію на встановлення тривкого миру, базованого на „рівновазі, ладі, справедливості та довірі“, тому що принципи Атлантийського Чарту заступлено компромісами між великими потугами.

ДУНАЙ — НАЙТРУДНІША ПРОБЛЕМА.

Зайнтересовані в Балканських справах делегати мирової конференції в Парижі однозгідно стверджують, що справа Дунаю буде найтруднішою проблемою, яку має розв'язати мирова конференція. До справи інтернаціоналізації Дунаю, що твердо обстоюють західні союзники та до якої має свої окремі претенсії Советський Союз, долучуються ще заплутані територіальні непорозуміння Дунайських держав, справа нересушеної підчас війни їх власності і т. п.

АМЕРИКА В ПАЛЕСТИНСЬКІЙ СПРАВІ.

Секретар Стейту Джеймс Бирнс заявив в Парижі, що у висліді конференції з ританським прем'єром Атлі він погодився рекомендувати президентові Труманові, щоб Злучені Держави прийняли пропозицію Англо-Американської Кабінетної Комісії щодо поділу Палестини на жидівську та арабську провінції та признали триста мільонів доларів на відбудову арабської провінції.

МУЗУЛМАНСЬКА ЛІГА ПРОТИ БРИТАНСЬКОГО ПЛАНУ.

З Бомбаю повідомляють, що Всеіндійська Музулманська Ліга перший раз в історії свого 39-літнього існування винесла постанову розпочати „безпосередню акцію“. Ліга обвинувачує Велику Британію, що конституційний план для індійської політичної незалежності не був вироблений „в душі співпраці“ усіх найбільших індійських партій та що цей план не вповні охоплює бажання та інтереси індійського народу. Ліга висловила недовіра британським намаганням.

